

Warszawa dn. 9. 09. 2002 r.

Opinia prawna
do projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu
nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Druk nr 774).

I

Powodem projektowanych zmian ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, jak wynika z uzasadnienia, jest potrzeba uporządkowania relacji majątkowych istniejących pomiędzy Skarbem Państwa a państwową osobą prawną – Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Należy przyznać, że dotychczasowe brzmienie przepisów ustawy nastęrczało pewne trudności interpretacyjne. Przedstawiciele nauki prawa i orzecznictwo sądowe zajmuje różne stanowiska w kwestii statusu prawnego AWRSP (zob. A. Doliwa, jeszcze w sprawie powierniczego statusu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, Rejent nr 2 z 2000 r.). Część autorów zajmujących się tym zagadnieniem kwalifikuje Agencję jako instytucję powierniczą, część zaś umiarkowanie bądź zdecydowanie sceptycznie odnosi się do tezy o jej powierniczym charakterze. Źródłem kontrowersji jest przede wszystkim znaczenie terminu „powierza”, użytego w art. 5 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Wątpliwości budzi to, czy zastosowanie przez ustawodawcę tego terminu oznacza odwołanie się do powiernictwa.

Powiernikiem jest ten, kto wykonując określone uprawnienia, występuje w stosunkach z osobami trzecimi (na zewnątrz) jako samodzielny podmiot prawa, jednakże na mocy porozumienia z inną osobą (stosunek wewnętrzny) jest obowiązany powierzone mu uprawnienia realizować w określony, celowy sposób, bądź nie wolno mu w oznaczonym zakresie z tych uprawnień korzystać. Powiernik zatem działa we własnym imieniu, ale w cudzym interesie i na cudzy rachunek

Projektodawca przede wszystkim precyzuje instytucję powiernictwa. Natomiast w rozdziale 4 dokonuje wyraźnego rozdzielenia majątku własnego Agencji od powierzonego jej mienia Zasobu. Zmiany te wydają się słuszne. Wprowadzają bowiem czytelne zasady rozliczania efektów gospodarowania odrębnym majątkiem Zasobu i Agencji.

II

Przechodząc do oceny proponowanych zmian w poszczególnych rozdziałach należy stwierdzić, iż w rozdziale 2 zmiana art. 5 polegająca na wyraźnym zakwalifikowaniu Agencji jako instytucji powierniczej, która zgodnie z propozycją projektodawcy jest podmiotem wykonującym w imieniu własnym powierzone jej uprawnienia właścicielskie państwa nie budzi zastrzeżeń. Również jednoznaczne rozdzielenie majątku własnego Agencji od powierzonego mienia Skarbu Państwa zawarte m in. w art. 1 lit b jest prawidłowe.

W rozdziale 3 a także w rozdziale 5 i 6 zmiany są konsekwencją rozdzielenia majątku własnego Agencji od powierzonego mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i w zasadzie nie budzą wątpliwości. Uwaga, jaka się nasuwa to brak przepisów dotyczących gospodarowania mieniem, w które Agencja została wyposażona w chwili utworzenia oraz nabytym ze środków własnych, np. zasad sprzedaży, najmu, dzierżawy tego mienia.

Rozdział 4 uległ całkowitej zmianie. W sposób kompleksowy uregulowana została gospodarka finansowa Agencji. Zgodnie z projektem odrębnie ma być prowadzona gospodarka finansowa dla mienia własnego Agencji (mienia w które została wyposażona w chwili utworzenia oraz nabytego przez Agencję ze środków

własnych) oraz dla Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Agencja sporządzać będzie odrębny roczny plan finansowy Agencji i roczny plan finansowy dla Zasobu. Środki stanowiące mienie zasobu gromadzone mają być na osobnych rachunkach. Nowością jest stworzenie możliwości przekazywania środków finansowych Zasobu na Fundusz Pracy w celu dodatkowego wsparcia programów na rzecz tworzenia miejsc pracy oraz aktywizację zawodową bezrobotnych (art. 20 d).

Wątpliwości w tym rozdziale budzi art. 20 pkt 6, z którego wynika, że w rocznym planie finansowym Zasobu ustala się limit wydatków ze środków finansowych zgromadzonych na odrębnym rachunku a przeznaczonych na funkcjonowanie Biura Prezesa Agencji i jej oddziałów terenowych. Można zrozumieć, że Agencja nie jest w stanie zapewnić właściwego funkcjonowania Biura i oddziałów terenowych wyłącznie ze środków własnych. Należałoby jednak w ustawie lub chociażby w rozporządzeniu wykonawczym określić ów limit celem uniknięcia ewentualnych nadużyć ze strony Agencji. Należy pamiętać że limit wydatków na funkcjonowanie Biura Prezesa ustala sama Agencja w rocznym planie finansowym Zasobu.

Niejasne są również zawarte w przepisach przejściowych projektu zasady rozdziału majątku, którym obecnie dysponuje Agencja jako całością na dwa odrębne majątki – Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Inwentaryzacje składników mienia Zasobu oraz wycenę ich wartości proponuje się przeprowadzić w okresie roku od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Projektodawca nie wspomina o inwentaryzacji składników mienia Agencji. Natomiast w art. 4 projektu dotyczącym informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Agencji nie uwzględniono informacji dotyczących mienia i obciążeń majątkowych Agencji, wartości mienia Agencji.

III

W art. 20 ust. 6 dotyczącym ustalania limitu wydatków w rocznym planie finansowym powinno być napisane „o którym mowa w ust 2 pkt 2” zamiast w ust.1 pkt 2.

Art. 20 b dotyczy gospodarki finansowej Agencji i Zasobu. Wydaje się, że dla większej czytelności powinny powstać dwa odrębne przepisy regulujące powyższą materię.

Na zakończenie należy stwierdzić, że projektowana ustawa jest zgodna z zasadami techniki prawodawczej. Zawarte w niej upoważnienia ustawowe są zgodne z art. 92 Konstytucji.

Sporządziła: Anna Janicka